

Výročí Havlova dopisu Husákovi připomněla veřejná debata

20.6.2025 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

(20. 6. 2025) - Ve čtvrtek 19. června 2025 se v Knihovně Václava Havla uskutečnila beseda organizovaná Ústavem pro studium totalitních režimů, u příležitosti 50 let od sepsání slavného dopisu Václava Havla adresovaného generálnímu tajemníkovi ÚV KSČ Gustavu Husákovi. Dopis, v němž Havel s mimořádnou pronikavostí analyzuje stav tehdejší společnosti, se stal nejen svědectvím o době normalizace, ale také jedním z pilířů občanského vzdoru proti komunistickému režimu.

Večer, který moderoval **Kamil Nedvědický**, 1. náměstek ředitele **Ústavu pro studium totalitních režimů**, přilákal do sálu Knihovny Václava Havla desítky návštěvníků. Hned v úvodu moderátor zdůraznil, proč je dnes důležité se k podobným textům vracet: „*Dopis Václava Havla přišel do doby, která se zdála být stabilní a neměnnou. Zdálo se, že rok 1968 je vzdálen ne jenom 7 let, ale celá desetiletí, čistky a procesy proběhly, režim se stabilizoval. Najednou přichází dopis, který demaskuje situaci jako pouhou zástěrku skutečné reality,*“ uvedl Nedvědický. V debatě spolu s ním vystoupili: disident, filozof a bývalý diplomat **Martin Palouš**, editorka a dlouholetá spolupracovnice Václava Havla Anna Freimanová a badatel **Radek Schovánek** z **Ústavu pro studium totalitních režimů**.

Živá diskuse s publikem přinesla řadu podnětných otázek. Jeden z účastníků se například zeptal, co by podle hostů bylo z dopisu použitelné i ve vztahu ke stavu současné společnosti? Další dotaz směřoval k tomu, jaký dopad měl dopis na vývoj domácí opozice a zda přímo ovlivnil vznik Charty 77. Zazněla také otázka, jak tehdejší běžní občané, kteří mohli text poznat jen prostřednictvím samizdatu a zahraničního rozhlasu, dopis vnímali a zda v něm našli oporu či povzbuzení. Večer připomněl i osud samotného originálu dopisu, který byl Havlovi zabaven Státní bezpečností při domovní prohlídce dne 6. ledna 1977 a dnes je uložen v Archivu bezpečnostních složek.

Na závěr večera **Kamil Nedvědický** připomněl nadčasovost Havlova poselství: „*Havlův dopis Husákovi není jen historickou událostí, ale má významný přesah do současné doby. Přestože žijeme ve svobodě a demokracii, kterou generace narozené po roce 1989 vnímají již jako samozřejmost, symptomy „otrávené demokracie“ – strach, korupce a ztráta víry v instituce jsou stále existující a je nutno se s nimi stále vypořádávat*“.

AUTOR: PETRA JUNGWIRTHOVÁ
FOTO: ÚSTR / JÚLIA HOLÁNOVÁ

<http://www.ustrcr.cz/vyroci-havlova-dopisu-husakovi-pripomnela-verejna-debata>